

یادداشت

طرح جامع پیشگیری از حوادث و حمایت از زبان دیدگان

قاضی محمد بخشی مجیدی*

از سال ۷۷ نخستین آمارهای رسمی از جان باختگان حوادث ترافیکی در کشور جمع آوری شد. آمارهایی که نشان می دهد از این سال تا پایان سال گذشته ۴۵۹ هزار نفر در حوادث ترافیکی جان خود را از دست داده و ۴/۵ میلیون نفر زخمی شده اند.

طبق آمار، در سال گذشته ۸۱۲ نفر جان خود را در حوادث ناشی از کار از دست داده اند و در حال حاضر ایران یکی از پر حادثه ترین کشورهای در حین انجام کار است. در بخش حوادث کار، ایران در رتبه دوم یا سوم دنیا قرار دارد که آمار بسیار نگران کننده ای است و پر حادثه ترین حوادث کار برای کارگران ساختمانی رخ می دهد.

آمار بالای مرگ و میر و صدمات جسمانی و نقص عضو بر اثر حوادث ترافیکی، حوادث کار و... در سطح کشور، حکایت از ضعف شدید اقدامات پیشگیرانه دارد. مبحث اولویت پیشگیری از حوادث، زمانی اهمیت بیشتری پیدا می کند که بدنیام به دنبال خسارات جسمی و صدمات جانی ای جاد شده، عوارض و آسیبهای روحی و روانی وارده به افراد به سختی قابل جبران بوده و یا در برخی موارد غیر قابل جبرانند.

رهبر معظم انقلاب اخیراً تاکید فرمودند که اگر چه آمار تلفات حوادث ترافیکی، کاهش یافته است اما آمار، همچنان بالاست و دستگاههای مسئول باید تلاش کنند تا به طور مستمر کاهش یابد. قسمت اعظمی از این حوادث از دلایل روشنی برخوردارند، در تحلیل حوادث ترافیکی و حوادث کار و آتش سوزی و... شاهد این هستیم که هیچ چیز به اندازه اراده انسان، آنها را رقم نمی زند. لذا برای پیشگیری از حوادث و حفظ نظم عمومی جامعه، نیازمند یک عزم و اراده همگانی و عملیاتی از طرف مردم و مسئولان هستیم. از طرف دیگر باید تلاش شود در صورت بروز حوادث، با همکاری شرکتهای بیمه، خسارتها به موقع و بدون تضییع حقوق زبان دیدگان به آنها پرداخت شود.

مقام معظم رهبری تاکید کردند که برای فرد حادثه دیده همان درد و رنج ناشی از صدمات جسمی کفایت و سعی شود حق و حقوق وی در اسرع وقت پرداخت شود. در همین راستا به منظور حفظ حقوق عامه و پیشگیری از مضامات و آسیبهای اجتماعی ناشی از حوادث و حمایت همه جانبه از زبان دیدگان، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان، بر خود لازم می داند که با همکاری سازمانها و نهادهای مسئول در این موضوع ورود پیدا کند.

اهداف طرح جامع پیشگیری از حوادث و حمایت از زبان دیدگان:

- ساماندهی برنامه ها و طرح های پیشگیرانه، آموزشی و حمایتی
- تعامل، هماهنگی و یکپارچگی عملکرد سازمانها و دستگاههای مسئول
- برگزاری جلسات مشترک فی ملین سازمانها و نهادهای دولتی و غیر دولتی عمومی مسئول و متولی امر و استفاده از ظرفیتهای مردمی و سازمانهای مردم نهاد
- آموزش ایمنی و نحوه پیشگیری از حوادث در جهت اغنای فرهنگ عمومی و افزایش آگاهی مردم به ویژه نوجوانان و جوانان
- تهیه گزارش کامل از وضعیت ایمنی خیابان ها و جاده ها، کارگاهها و کارخانجات، مجتمعهای تجاری و مسکونی، گردشگری و تفریحی و کلیه اماکن عمومی
- شناسایی نقاط حادثه خیز در حوادث ترافیکی، مشاغل پر خطر در حوادث کار و اماکن ناایمن در مقابل آتش سوزی و همچنین شناسایی افراد پر خطر در ایجاد حوادث مختلف و ارسال اخطار قانونی به آنها از طرف مسئولان مربوطه و در صورت لزوم معرفی موارد به مراجع قضایی
- تلاش در جهت شناسایی حوادث عمدی و خسارت های تقلبی و ساختگی به منظور تحصیل مال نامشروع و معرفی عاملان به مراجع قضایی
- ارائه پیشنهادهای پوششهای بیمه ای عمومی با حق بیمه های مناسب و تعهدات مکفی برای حوادث مختلف در قالب کنسرسیومی از طرف شورورای هماهنگی شرکتهای بیمه استان
- پرداخت به موقع خسارت زبان دیدگان حوادث از طرف شرکتهای بیمه استان
- ارائه خدمات مشاوره ای و کارشناسی حقوقی به عموم برای تسهیل در امر دریافت خسارت توسط کارشناس بیمه و مشاوران حقوقی
- تلاش در جهت تقویت شورای هماهنگی شرکتهای بیمه و اتحاد همدلی و مشارکت شرکتهای بیمه با یکدیگر
- پرهیز از رقابتهای ناسالم و نرخ شکنی های غیر فنی و دامپینگ در ارائه پوششهای بیمه ای که این کار در واقع نوعی خودزنی است چون شرکتی که اینطور عمل کند در آینده در صورت بروز خسارت نمی تواند جوایگوی تعهدات خود باشد.
- تشکیل کنسرسیومهای مختلف در انواع رشته های بیمه ای از سوی شورورای هماهنگی شرکتهای بیمه استان برای ارائه پوشش های بیمه ای عمومی در سطح استان با حق بیمه ای مناسب و تعهدات مکفی برای حوادث مختلف که شاید از عهده یک شرکت تک بیمه به تنهایی بر نیاید و سهم پذیری هر شرکت متناسب با ظرفیت و توانگری مالی خود که این خود از یک طرف هم باعث مدیریت ریسک و افزایش توان ریسک پذیری شرکتهای هم و از طرفی باعث رونق کسب و کار بیمه ای و مقابله با رکود و جلوگیری از ورشکستگی شرکت های بیمه می شود.

*معاون اجتماعی و پیشگیری و آداسرای عمومی و انقلاب مشهد و سخنگوی شورورای حفظ حقوق بیت المال

اعضای جدید هیات رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان انتخاب شدند

سی سالگی انجمن مدیران

دنیای اقتصاد- همزمان با جشن سی امین سالروز تاسیس انجمن مدیران صنایع خراسان، مجمع عمومی سالانه و پانزدهمین دوره انتخابات این انجمن شنبه شب با حضور شهردار مشهد، تعدادی از مدیران کل، اعضای شورورای شهر و نخبگان بخش خصوصی در محل ساختمان سایکو برگزار شد و اعضای جدید هیات رئیسه این تشکل بخش خصوصی انتخاب شدند.

قاسم تقی زاده خامسی شهردار مشهد در این مراسم با بیان اینکه در جمع اهالی صنعت "حرفی که ندانند" برای گفتن ندارد، با ذکر خاطراتی از دوران تصدی گسری اش در معاونت استانداری خراسان بزرگ راهکار حل مشکلات را عمل به قانون دانست. تقی زاده که پس از صحبت های رضیه

علیرضایی، رئیس سازمان صنعت خراسان رضوی پشت تریبون قرار گرفته بود با ذکر خاطراتی از چند سفر به چین در دوران حضورش در شهرداری تهران از تعهد به اجرای قانون به عنوان کلید اصلی حل مشکلات یاد کرد.

رضیه علیرضایی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی هم در این مراسم با ابراز خرسندی از حضور در ادوار مختلف مجمع عمومی انجمن مدیران صنایع و یادآوری خاطرات سی سال اخیر به ارائه گزارش عملکردی از فعالیت سازمان متبوعش به افزایش صدور پروانه ها در سال جاری اشاره و ابراز امیدواری کرد: با حضور اهالی صنعت در شورای شهر مشکلات حوزه شهری به ویژه مشکل صنایع محور غرب حل شود.

امیر شهلا، عضو شورورای شهر مشهد دیگر

سخنران این مراسم بود. عضو هیات امنای تشکل صنایع محور غرب مشهد در سخنانی به تمجید از فعالیتهای شمرنر فعالان بخش خصوصی برای زنده نگاه داشتن تولید ایرانی پرداخت و با تقدیر از پیشکسوتان عرصه صنعت به تمجید از طبع لطیف و شاعرانه کارگزاران حوزه صنعت پرداخت و با قرائت قطعه شعری از مرحوم مجتبی کاشانی خواستار رفع مشکل واحدهای صنعتی ساکن در غرب مشهد در دوره جدید مدیریت شهری با حضور شهردار جدید مشهد شد.

قرائت پیام رئیس هیات مدیره انجمن مدیران صنایع کشور، تجلیل از فعالترین اعضای هیات رئیسه انجمن طی ادوار ۳۰ سال گذشته و اهدای لوح تقدیر به موسسان، برینن کیک سی سالگی تشکل و تجلیل از خادمان صنعت از دیگر بخشهای

این مراسم بود. در پایان این مراسم و با شروع روند برگزاری انتخابات پانزدهمین دوره هیات رئیسه این تشکل، هر یک از نامزدان در مدت زمان ۲ دقیقه به معرفی برنامه های خود پرداختند و پس از آن رای گیری انجام شد که بر اساس آراء مأخوذه و از میان نامزدها، این تشکل درآمدند.

آقایان رضا حمیدی (فرش مشهد) محمدعلی چمنیان (نیان الکترونیک) احمد اثنی عشری (پهسو صنعت) جلیل افشارنژاد (پارت سازان) علی شریعتی مقدم (نون زعفران) فرامرز مرادی (قطعه ساز مشهد) بیژن زاهدی فر (ایران خودرو) مهدی نعیمی پور (اترک شیمی) و عبدالله یزدان بخش (پارت لاستیک)

تشکیل شعبه اتاق مشترک ایران و اوکراین در مشهد

برشمرد و مشکلات بانکی میان دو کشور را قابل رفع دانست و افزود: اخیراً با روسیه و ترکیه بر روی مبادله پول ملی و محلی به تفاهم رسیدیم. در این دیدار شافعی، پیشنهاد تشکیل شعبه اتاق مشترک ایران و اوکراین در مشهد را مطرح کرد که مورد استقبال سفیر اوکراین قرار گرفت.

یوروی لیاک سفیر اوکراین در این دیدار گفت: ایران کشور قدرتمند در منطقه است و این مهم همواره مورد تأکید مقامات عالی رتبه کشور اوکراین بوده است. وی افزود: بدون همکاری با ایران هیچ موضوع منطقه ای حق و فصل نخواهد شد و ما باید برای تحکیم و استحکام روابط دو جانبه یک استراتژی و راهبرد مشخص و برنامه ریزی شده ای را تدوین و به مورد اجرا بگذاریم تا تحکیم روابط و توسعه اقتصادی از حرف به عمل تبدیل شود.

ترانزیتی منطقه به شمار می رود و از این حیث در موضوع حمل و نقل نقش مهمی ایفا می کند. شافعی با تشریح سفر اخیر خود به اوکراین، دستاوردهای این سفر را مطلوب ارزیابی کرد و افزود: ما در این سفر با ظرفیتهای صنعتی و معدنی اوکراین آشنا شدیم و متوجه شدیم اوکراین به عنوان یک گلوگاه در حوزه انرژی در کل اروپاست و اکثر خطوط انرژی از مسیر این کشور به اروپا عبور می کنند.

شافعی افزود: مشهد گلوگاه اقتصادی در آسیای میانه است و در زمینه صنایع غذایی و محصولات کشاورزی و نیز تولید سیمان جزو استانهای برتر کشور است. رئیس اتاق ایران با برشمردن سایر ظرفیتهای موجود استان و مشهد تصریح کرد: مشهد به عنوان بارانداز مهم مبادله کالای اقتصاد منطقه و گردید

دنیای اقتصاد- سفیر اوکراین در تهران در ملاقات با رئیس اتاق ایران در مشهد راههای گسترش روابط دو جانبه دو کشور را مورد بحث و بررسی قرار داد. در این دیدار «یوروی لیاک» سفیر اوکراین در ایران، ضمن ابراز خرسندی از حضور در شهر مشهد از

یادداشت

استقلال واقعی کشور در گرو استقلال اقتصادی است

رضا حمیدی*

چهره های ارزشمندی برای تاسیس و حفظ و حضور فعال انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی در این سی سال تلاش کردند و انجمن به اتفاق سایر تشکلهای همچون اتاق بازرگانی، خانه صنعت، معدن و تجارت و کانون کارآفرینان باهم افزایی توانست مفیدتر واقع شود و هنوز هم جای تلاش بیشتر و جود دارد. ما انگیزه و توان تلاطم را مو تحمل سختیها را از اعضای انجمن مدیران گرفتیم که تنها ایمان نگذاشتند و تعامل خوبی با دولت مردان ایجاد شد که این تعامل جای گسترش دارد. همه به خوبی می دانیم استقلال واقعی کشور در گرو استقلال اقتصادی است که آنهم بر پایه های نفت استوار نباشد و باید توجه داشت که سود ناشی از حرکتهای اقتصادی در جامعه باید بیش از سود حاصل از دلالیها و زمین بازی و معاملات غیر مولد باشد در غیر این صورت به خطا خواهیم رفت. برنامه های گسترش صنعتی باید بر اساس مطالعات آمایش سرزمین و نیازها و جانمایی های صحیح باشد و توجه بیشتر به امنیت سرمایه گذاری همراه با هدایت استفاده از سرمایه موجب جذب بیشتر سرمایه های ایرانیان داخل و خارج کشور شود. رشد بهره وری باید به شدت افزایش یابد تا سرمایه گذار بهای بیشتر جذب شوند.

توجه به برند و برندینگ امروز از واجبات است زیرا مردم بیشتر به برند پول می دهند تا اصالتهای سنتی. ملت ایران توجه خواهند کرد که مصرف کالایی که خود تولید نمی کنیم نهایتاً رفتاری ضد رفاه ملی و ضد توسعه واقعی است و مصرف تولیدات ملی باید به یک فرهنگ و ارزش تبدیل شود. در آمد نفتی کشور ۳۳/۶ درصد درآمدهای مالیاتی حدود ۲۵ درصد پیش بینی شده. اکنون شعار اقتصاد بین الملل شنیده می شود اگر در آمد نفت را از منابع مصرفی کسر کنیم می توانیم بگوییم برای تأمین کسری هزینه های جاری دولت برای مردم نقشه های می خواهد بکشد. دولت مالیات بر ارزش افزوده را که حدود ۲۴ درصد کل درآمدهای مالیاتی کشور است به جای گرفتن از مصرف کنند نهایی همانند تمام کشورهای جهان از تولید کننده ایرانی می گیرد؟ باید از دولت بپرسیم چه برنامه ای برای گرفتن مالیات از مالیات معافان قدرتمند و مالیات گریزان داریم؟ مگر همه ما به طور یکسان از موابث کشور استفاده نمی کنیم؟ چرا باید سنگینی بار هزینه های دولت روی دوش بخشی از ملت و صنایع ایران باشد؟ انتظار مالیات دهندگان فعلی از شمال این است که با اهنمایی مقام معظم رهبری و مجلس شورای اسلامی برونده گریز مالیاتی مالیات معافان و مالیات گریزان را برای همیشه با توجه به اصل عدالت اسلامی ببندید. امیدواریم دولت مردان بر اساس حفظ مصالح ملی در تطبیف روابط بین المللی و تحریمهای بیش از پیش بکوشند. در مبارزه با قاچاق که هر یک میلیارد دلار قاچاق ۸۰ تا ۱۰۰ هزار فرصت شغلی جوانان بی گناه و شرافتمند ایران زمین را به نابودی می کشاند همت بیشتری نمایید. آموزشهای کشور در تمام سطوح بر اساس نیاز بازار کار باید بازنگری شود. خواهش می کنیم جوانی که می تواند کار مهارتی انجام دهد را با دادن بر گه لیسانس تبدیل به فرد بیکار بر توقع منتقدولی حق به جانب نکنید. در مورد آب و انرژی و مصرف بهینه آن ۲۰ سال عقب هستیم و اگر هیچ اقدامی نکنیم ۳۳ سال دیگر در اکثر مناطق ایران نمی توان زندگی کرد. صادرات مواد اولیه و خام کشور را مورد بازنگری کمیته های متخصص ولی ملی گرا قرار دهید تا پیشنهاد دهند. فریب آمار اشتغالزایی های کاذب را نخورید زیرا به عنوان مثال کار خانهای با ۲۰۰ کارگر تعطیل می شود و همزمان مرکز تجاری با ۲۰۰ تا ۳۰۰ کارگر افتتاح می شود. این آمار قابل جمع و کسر شدن نیستند. ۲۰۰ کارگر در خدمت تولید ملی بیکار شده و ۲۰۰ کارگر در خدمت فروش کالای وارداتی اشتغال یافتند.

*رئیس هیات رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی

فراخوان پنجمین همایش ملی توسعه پایدار بارویکرد بهبود محیط کسب وکار

با همکاری اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران، اصفهان، شیراز و تبریز

مشهد مقدس ۹ و ۱۰ اسفند ماه ۱۳۹۶

همایش ملی توسعه پایدار بارویکرد بهبود محیط کسب وکار

محورهای همایش:

- راهکارهای بهبود وضعیت ایران در نماگر تجارت فرامرزی بانک جهانی
- راهکارهای بهبود وضعیت ایران در نماگر حمایت از سرمایه گذاران خرد بانک جهانی
- راهکارهای بهبود وضعیت ایران در نماگر ورشکستگی و پرداخت دیون بانک جهانی
- راهکارهای بهبود وضعیت ایران در نماگر شروع کسب وکار بانک جهانی
- راهکارهای بهبود وضعیت ایران در نماگر اخذ اعتبارات بانک جهانی

مهلت ارسال اصل مقاله: ۹۶/۱۱/۱۵
اعلام نتایج داوری مقاله: ۹۶/۱۱/۲۵
www.dbmc.ir | hamayesh@mccima.net

دبیرخانه همایش: مشهد، بلوار وکیل آباد، بین سامانیه و هنرستان، پلاک ۲۵۲
مرکز آموزش و پژوهش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
تلفن تماس: ۰۵۱ - ۲۹ ۲۹ ۸۴ - ۵۱

شهردار مشهد خبر داد:

بدهی ۱۱۰۰ میلیارد تومانی شهرداری به پیمانکاران

دنیای اقتصاد- شهردار مشهد گفت: شهرداری مشهد ۱۱۰۰ میلیارد تومان به پیمانکاران بدهکار است و من از این لحاظ بسیار متاسفم. به گزارش مهر، قاسم تقی زاده خامسی در گفت و گوی تلویزیونی با تاکید بر اینکه تا دوشنبه ۲۰ آذرماه از طرح جامع مشهد رونمایی خواهد شد و در نظر داریم طرح تفصیلی آن را بلافاصله بگیری کنیم. افزود: شهرداری مشهد مبلغ ۱۰۰ میلیارد تومان به پیمانکاران بدهکار است و من از این لحاظ بسیار متاسفم اما تلاش می کنیم به تدریج این طلبها پرداخت شوند. شهرداری مشهد هم اکنون حدود ۵ هزار میلیارد تومان به بانکها بدهکار است و بخشی از بدهکاری نیز مربوط به زمینهایی است که از مردم خریداری شده است. وی با بیان اینکه طرح تخریب بافت فرسوده اطراف حرم طرح اشتباهی است که از قبل از انقلاب آغاز شده بود، گفت: خوشبختانه طی جلساتی که با حجت الاسلام رئیسی برگزار شد تلاشهای بسیاری برای جلوگیری و حل این موضوع در حال اجرا است.

خامسی ادامه داد: یکی دیگر از مباحث که با توجه به زلزله های اخیر در کشور این است که ما باید در پیشگیری از زلزله و سیل کارهای زیادی انجام دهیم چراکه هم اکنون در روستاهای اطراف مشهد سکونتگاههایی وجود دارند که در مسیر سیل ساخته شده اند و این آسیب پذیری مشهد را بیشتر می کند.

● اتصال خط یک و دو قطار شهری در سال آینده تقی زاده خامسی با اشاره به پیشرفت ساخت خطوط قطار شهری مشهد تصریح کرد: با وجود اینکه خط یک قطار شهری مشهد به صورت کامل اجرا شده است، اما مردم هنوز به اندازه کافی از آن استفاده نمی کنند و تنها حدود ۵۰ درصد مردم از قطار شهری به عنوان وسیله نقلیه عمومی استفاده می کنند و این موضوع باید آسیب شناسی شود. خط دو قطار شهری نیز قبل از ورود من به شهرداری افتتاح شده بود اما این خط که تا میان شهدا ادامه دارد با مشکلاتی مواجه بود و سعی کردیم مشکلات آن را رفع کنیم. وی بیان کرد: تلاش می کنیم هر چه زودتر خط دو را به خط یک متصل کنیم و امیدواریم حداکثر تا ۲ ماه اولیه

«دنیای اقتصاد» از وضعیت شاخص تجارت فرامرزی فضای کسب و کار گزارش می‌دهد

شکاف یا تراز تجاری؟

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری - تجارت فرامرزی یکی از شاخص‌های کسب و کار جهانی است؛ موضوعی که نقش قابل توجهی در موضوعات مختلف اقتصادی از جمله تولیدات داخلی، اشتغالزایی، در آمد، بازارهای خارجی و... دارد و همین امر نشان‌دهنده اهمیت بالای بحث صادرات و واردات در اقتصاد یک کشور است. بانک جهانی در تازه‌ترین گزارش خود از بهبود شاخص تجارت فرامرزی ایران در سال ۲۰۱۷ خیر داده است. هر چند براساس آخرین آمار این بانک در شاخص‌های کسب و کار، بدترین رتبه کشور در سال ۲۰۱۷ مربوط به مولفه «تجارت فرامرزی» با عدد ۱۷۰ بوده است که نشان از ضعف جدی کشور در فضای رقابتی بیرون داشته و تنها اصلاح ثبت شده در گزارش سال ۲۰۱۷ برای ایران، بهبود و توسعه پنجره واحد تجاری است که تبعات آن در کاهش اندک زمان صادرات و واردات قابل مشاهده است، اما با توجه به پیشرفت‌های گسترده‌تر سایر کشورها، رتبه ایران در نماگر تجارت فرامرزی از ۱۶۷ به ۱۷۰ در سال ۲۰۱۷ تنزل یافته است.

رتبه ایران در شاخص تجارت فرامرزی در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ حاکی از این است که بهترین رتبه ایران در این شاخص در سال ۲۰۰۷ به دست آمده است که ایران توانسته در بین ۱۷۵ کشور رتبه ۸۷ را به دست آورد و بدترین رتبه ایران نیز مربوط به سال ۲۰۱۶ است که ایران در بین ۱۸۹ کشور رتبه ۱۶۷ را به دست آورده است. این در شرایطی است که ایران در سال ۲۰۱۶ در مقایسه با سال ۲۰۱۵ با ۱۹ پله تنزل مواجه شده و این نشان‌دهنده آن است که تجارت با ایران دشوارتر شده است. از سویی رتبه ایران در سال ۲۰۱۵، از بین ۱۸۹ کشور، ۱۴۸ بوده است.

هزار تن کالا به ارزش ۱۹۷ میلیون دلار بوده است که در مقایسه با سال گذشته از نظر وزنی ۲۴ درصد کاهش و از نظر ارزشی ۴ درصد افزایش داشته است. وی با بیان اینکه تراز بازرگانی استان در این مدت ۸۱۷ میلیون دلار مثبت است، اظهار می‌کند: کشورهای ترکیه، پاکستان، امارت متحده عربی، ازبکستان، جمهوری کره، چین، سوئیس، افغانستان، قزاقستان، روسیه و آلمان نیز مهمترین کشورهای شریک وارداتی استان هستند. اقلام عمده وارداتی استان هم‌در این دوره شامل پنبه حلاجی نشده، برنج، کنجاله، دانه‌های کلزا یا کونولا، سولفات آمونیوم، واگن‌های باری راه آهن، نخ، شیر خشک اطفال، اجزا و قطعات تلمبه‌های مایعات و ماشین‌های ریسندگی و مواد نساجی بوده است.

راه‌اندازی پنجره واحد تجارت فرامرزی، عاملی موثر در کاهش هزینه‌ها و زمان

براساس گزارش بانک جهانی، ایران در سال ۲۰۱۶، ۲۰۱۶، ۳۹/۳۸ از مجموع ۱۰۰ نمره را کسب کرده است. این شاخص در سال ۲۰۱۶ براساس چند معیار مورد ارزیابی قرار گرفته که به این شرح هستند: زمان لازم برای بررسی مدارک صادراتی ۱۵۹ ساعت، زمان معطلی کالاهای صادراتی در مرز ۱۰۷ ساعت و زمان لازم برای حمل‌ونقل داخلی کالاهای صادراتی ۴۲ ساعت، در مجموع زمان مورد نیاز برای صادرات یک کالا

در ایران ۳۰۸ ساعت و هزینه لازم برای طی این فرآیند در مجموع ۱۲۶۶ دلار است. در بخش واردات، زمان مورد نیاز برای واردات یک کالا در ایران ۴۸۵ ساعت و هزینه لازم برای طی این فرآیند ۱۴۵۷ دلار است. ایجاد پنجره واحد الکترونیکی برای انجام امور مربوط به تجارت فرامرزی راهی برای کاهش هزینه و زمان صادرات و واردات کالا است که در سه سال گذشته در کشور راه اندازی و اجرایی شده است. ناظر گمرک کات خراسان رضوی و مدیر کل گمرک مشهد در این زمینه به دنیای اقتصادی می‌گوید: ایران روند صادرات و واردات را با بهبود و گسترش خدمات ارائه شده از طریق پنجره واحد تجارت فرامرزی آسان ساخته است و در زیر شاخص‌های کارایی فرآیندهای ترخیص کالا شامل سرعت، سادگی و قابل پیش بینی بودن تشریفات اداری مثل فرآیندهای گمرکی در ارزیابی بانک جهانی ۲۳ پله صعود داشته است که می‌تواند نشانه موفقیت آمیز بودن اجرای پنجره واحد تجاری باشد. امید جهانخواه می‌افزاید: بررسی‌ها حاکی از این است که ایجاد پنجره واحد تجارت فرامرزی در ایران از جمله عواملی است که اثر خود را در صعود یک پله‌ای رتبه زیر شاخص تسهیل تجارت فرامرزی و کاهش فاصله ایران از شاخص پیشرو نشان داده است. گمرک ایران از نیم سال دوم سال ۱۳۹۲ استقرار پنجره واحد تجارت فرامرزی را در دستور کار خود قرار داد و در سال ۱۳۹۳ آن را راه اندازی کرد و اکنون از پنجره واحد تجارت فرامرزی به عنوان یک دستاورد نام برده می‌شود.

آمارها نشان‌دهنده افزایش ۱۳ درصدی ارزش صادرات و کاهش ۲۴ درصدی وزن واردات در خراسان رضوی است

وی خاطر نشان می‌کند: طبق بندج ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیری، مسئول ایجاد پنجره واحد فرامرزی در موضوع تجارت خارجی گمرک جمهوری اسلامی ایران بوده و دستگاه‌های صادرکننده مجوز در صادرات و واردات و ترانزیت موظف بودند پس از ابلاغ این قانون، نمایندگان تام‌الاختیار خود را در گمرکات کشور مستقر و به‌صورت مجوز مربوطه از طریق الکترونیکی اقدام کنند. بنابراین، گمرک ایران مسئول صدور مجوزهای ترخیص کالای صادراتی و وارداتی نیست و در این موضوع ۲۲ سازمان مشارکت‌کننده دارند.

جهانخواه تصریح می‌کند: روشهایی که در ایجاد پنجره واحد برده و مکانیسم‌هایی که در ایجاد پنجره واحد تجارت فرامرزی طراحی کرده، ضمن کاهش ارتباط ارباب رجوع با مأموران گمرک، هم در سلامت‌سازی فضا کمک کرده و هم در درآمد‌های گمرک اثر گذاشته است.

ناظر گمرک کات خراسان رضوی به اتصال الکترونیکی بارنامه، پروژه درب خروج هوشمند، راه‌اندازی بزرگ‌ترین بانک اطلاعاتی تجسرات فرامرزی، در یافت گواهی بازرسی از طریق سامانه جامع امور گمرکی، آغاز تبادل الکترونیکی اطلاعات میان سازمان بنادر و گمرک، سامانه مانیتورینگ کالا، راه‌اندازی سامانه پیشخوان خدمات الکترونیکی، الکترونیکی شدن نظارت‌تهدار گمرک و کیفیت پول الکترونیکی به عنوان قابلیت‌های پنجره واحد تجارت فرامرزی اشاره می‌کند.

وی تأکید می‌کند: پنجره واحد تجارت فرامرزی از آن جهت در فضای کسب و کار اهمیت دارد که در وهله اول به‌روری را از طریق کاهش زمان و هزینه بازرگانان افزایش می‌دهد و در وهله دوم بازرگانان، زمان کمتری را برای اخذ مجوزهایی همچون ترخیص کالا صرف خواهند کرد. از سوی دیگر ضمن آسان شدن دسترسی به آمار و اطلاعات گمرکی همه سازمان‌های دخیل در تجارت می‌توانند در لحظه و به‌صورت برخط از اطلاعات گمرک استفاده کنند.

جهانخواه از کشف کالای قاچاق به عنوان یکی دیگر از قابلیت‌های اطلاعات پنجره واحد تجارت فرامرزی نام می‌برد و می‌گوید: با توجه به بخشنامه‌های گمرک ایران تمام کالاها در مسیر سیزدبند بودن ارزیابی به گمرک مقصد اعزام و در گمرک مقصد کمتر از ۲۴ ساعت از کشور خارج می‌شود. در مورد کالاهای مسیر فرمز هم تشریفات گمرکی حسب تقاضای شرکت تولیدی در محل واحد تولیدی و در باره سایر صادرکنندگان در محل گمرک و در حداقل زمان (کمتر از یک روز) انجام شده و به سمت مرز خروجی ارسال می‌شود.

وی یادآور می‌شود: در بحث صادرات کالا و خدمات در حال حاضر هیچ هزینه‌ای دریافت نمی‌شود و از پرداخت هزینه معاف است اما چند قلم کالا از جمله علوفه‌های دامی و کنجاله و... براساس مصوبات هیات وزیران مشمول اخذ عوارض صادراتی هستند.

سیاست‌ها و قوانین: بازدارنده اصلی تجارت خارجی در ایران

رئیس هیات مدیره کانون زنان بازرگان خراسان رضوی نیز به دنیای اقتصاد می‌گوید: در تجارت خارجی باید مسائلی مثل قیمت تمام‌شده، کیفیت کالا و قیمت ارز که در میزان صادرات و واردات بسیار موثر است و تغییرات آنها در کشور غیر قابل پیش‌بینی است، به صورت ریشه‌ای حل شود؛ به همین دلیل در این حوزه نتوانستیم روند خیلی خوبی داشته باشیم هر چند قطعا با برنامه‌ریزی مناسب، ایران در کشورهای منطقه می‌تواند نقش خوبی داشته باشد. امروز ارتباط با افغانستان، عراق، سوریه و کشورهای حوزه CIS می‌تواند با بازرگانی در روند انجام کار و شناسایی بازارهای آن کشورها و راهکار حمایتی دولت در موضوعات انتقال پول و کنترل کیفیت کالا و انتقال ارز صورت بگیرد دولت دوازدهم با برنامه‌های منسجم در این زمینه می‌تواند نقش آفرینی کرده و روند مثبتی در پیش بگیرد. نسرین یوسفی عارفی در پاسخ به این سوال که چرا پس از برجام انتظار که پیش‌بینی می‌شد، شاخص تجارت فرامرزی ایران بهبود نیافت، اظهار می‌کند: برجام دچار فراز و نشیب‌هایی شد، شاید در ابتدای به امضای رسیدن توافق‌نامه شاهد سیل عظیمی از شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی به کشور بودیم و بسیاری از مسیرهای شرکت‌های سرمایه‌گذار باز شد و محدودیت‌هایی که برای برخی شرکت‌های بزرگ دنیا در ارتباط با ایران وجود داشت، تا حد زیادی مرتفع شد اما چون نتوانستیم موانع جذب سرمایه‌گذاری در کشور را از بین ببریم، نرخ سهولت کسب و کار در ایران وضعیت خوبی نداشته، ریسک سرمایه‌گذاری در ایران بالاست و به دلیل

دیگر عواملی که نقش موثری بر حوزه سرمایه‌گذاری دارد و از سوی سرمایه‌گذار خارجی بررسی می‌شود، تمایل آنها برای مرادات اقتصادی با ایران کمتر شده است. پس از بررسی اینکه کدام عوامل به‌بخش خصوصی و کدام به سیاست‌های دولت مربوط بوده، می‌بینیم سیاست‌ها و قوانین بیشترین عامل بازدارنده بوده است.

وی یادآور می‌شود: از طرفی، بخش خصوصی هم نقش موثری در کیفیت قیمت تمام‌شده و از نیاطات خارجی دارد و نتوانسته توانمندی لازم را به دلیل موانع زیادی که همواره پیش رویش بوده، برای خود ایجاد کند و در همه حوزه‌ها وقتی در منطقه ریسک باشیم نمی‌توانیم ارتباط بلندمدتی داشته باشیم و تجارت خارجی را به خوبی انجام دهیم.

یوسفی عارفی با بیان اینکه در مناطق مختلف زمان و هزینه صادرات و واردات کالا متفاوت است، می‌افزاید: به طور مثال اتفاقی که در منطقه کردستان عراق افتاده در وضعیت صادرکنندگان به آن منطقه اثر گذار است و چون اقتصاد مابسیار متاثر از مسائل سیاسی منطقه است، شرایط تجارت‌مان ثابت نیست و مدام در حال تغییر است و سرمایه‌گذاران هم براساس ریسک منطقه اقدام می‌کنند.

هزینه حمل کالای صادراتی، متاثر از قوانین کشورهای هدف

حمل و نقل و ترانزیت شاید یکی از مهمترین بخشهای صادرات و واردات یک کالا به دیگر کشورها باشد، بخشی که هم در میزان هزینه و هم در مدت زمان رساندن کالا به مقصد بسیار اثر گذار است. رئیس کمیسیون حمل و نقل و ترانزیت اتاق بازرگانی خراسان رضوی می‌گوید: در هنگام انجام صادرات و واردات یک کالا، بسته به اسناد و مدارک کالا، امور گمرکی بر روی آن انجام می‌شود و اگر همه اسناد آماده باشند زمان معطلی چندانی ندارد و زمان حمل هم بستگی به کشور مقصد دارد؛ به‌طور مثال کالایی که از ایران به ترکمنستان صادر می‌شود در فاصله زمانی ۴،۲ روزه و به ازبکستان ۷،۶ روزه می‌رسد.

پنجره واحد تجارت فرامرزی از آن جهت در فضای کسب و کار اهمیت دارد که در وهله اول به‌روری را از طریق کاهش زمان و هزینه بازرگانان افزایش می‌دهد و در وهله دوم معامله‌گران، زمان کمتری را برای اخذ مجوزهایی همچون ترخیص کالا صرف خواهند کرد

احمد زمانیان بزدی می‌افزاید: ممکن است کالایی که از کشور صادر می‌شود، از چند کشور عبور کند تا به مقصد برسد و این بستگی به روان بودن مرزهای آن کشورها دارد تا کالای ظرف زمان تعیین شده به مقصد برسد. اگر مرزها شلوغ باشد یا ضوابط و مقرراتی برای توقف و بازرسی کامیون وجود داشته باشد، کار زمانبر می‌شود اما عرف این است که در مدت زمان نرمال، جایگاهی صورت بگیرد.

وی خاطر نشان می‌کند: به‌طور مثال ترکمنستان سال گذشته عوارضی را به یکباره برقرار کرد تا کالایی که از کشورش عبور می‌کند، برای هر کیلومتر از مسیر یک دلار پرداخت کند و این موضوع باعث توقف زیاد کامیون‌های صادراتی و وارداتی شد. از طرفی، برخی از کشورهای هدف با صدور بخشنامه‌هایی، شخص صادرکننده حمل‌کننده را وادار به انجام کاری می‌کنند بنابراین افراد باید مقررات کشورهای هدف صادراتی را یادداشت‌نمایند تا بتوانند از این موضوع آگاه شوند. در مجموع اگر این مسائل نباشد هزینه حمل ثابت می‌ماند اما چون عوارض و هزینه‌های بین‌راهی از سوی کشورها بالا و پایین می‌شود، هزینه حمل همیشه در نوسان است و نه صادرکننده و نه شرکت حمل نمی‌توانند از نرخها مطمئن باشند.

زمانیان با اشاره به نوسان نرخ حمل و نقل کالای صادراتی، اظهار می‌کند: شرکت حمل براساس اینکه امروز چه هزینه‌هایی در کشورهای مسیر باید پرداخت شود، به‌صادرکننده نرخ می‌دهد. در حمل و نقل بین‌المللی نرخ ثابتی وجود ندارد و هزینه‌ها به روان بودن مرزها و کم بودن عوارض داخلی کشورها بستگی دارد. البته تاثیر نرخ ارز بر هزینه حمل کالای صادراتی را هم نباید فراموش کرد؛ در حمل و نقل بین‌المللی در خارج از کشور مان باید ارز پرداخت کنیم و آن را از بازار آزاد بگیریم و این موضوع در کرایه حمل اثر گذار است.

یادداشت

مالیات‌ها در آینه فضای کسب و کار

مصطفی سلیمی فر*

ادامه از صفحه اول

با ذکر این مقدمه اگر نگاهی به جایگاه کشورمان در میان سایر کشورهای جهان در طی سالهای اخیر بیندازیم، خواهیم دید با وجود پیشرفت‌های قابل توجه این سالها در ارتقای فضای کسب و کار، همچنان نه در مقایسه‌های جهانی از رتبه مناسبی برخورداریم و نه در منطقه. براساس آمار و ارقام موجود رتبه ایران در این شاخص که در سال ۲۰۱۳، عدد ۱۵۲ بوده است، در سال ۲۰۱۶ به ۱۱۸ ارتقا یافته و نشان از صعود ۳۴ پله‌ای کشور در یک دوره سه ساله دارد که جای تقدیر است گرچه گزارش سال ۲۰۱۷ حاکی از سقوط دو پله‌ای کشور نسبت به سال قبل است که این امر به معنای بدتر شدن فضای کسب و کار کشور نیست، بلکه به معنای آن است که نرخ بهبود فضای حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی در سایر کشورها در سال مذکور از ایران سریعتر بوده است.

اما نگاهی گذرا به مولفه‌های شاخص مورد بحث مبین آن است که بدترین رتبه کشور در سال ۲۰۱۷ در مولفه کشور مربوط به «تجارت فرامرزی» (با رتبه ۱۷۰) بوده است که نشان از ضعف جدی کشور در فضای رقابتی بیرون داشته و همچنین عدم تحقق یکی از سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را به رخ می‌کشد. از سوی دیگر بهترین کارکرد کشور در مولفه «اخذ مجوز ساخت» با رتبه ۲۷ بوده است. وضعیت کشور در مولفه مهم «پرداخت مالیات» نیز در سال ۲۰۱۷، رتبه ۱۰۰ را نشان می‌دهد که از متوسط ۱۹۰ کشور مورد بررسی پایین‌تر بوده است.

براساس اطلاعات موجود، نرخ مالیات بر سود در ایران ۴۴،۱ درصد برآورد شده است که نه تنها از بسیاری از کشورهای جهان بالاتر است که با نرخ مذکور در کشورهای منطقه نیز فاصله زیادی دارد. به عنوان مثال کشورهای عربستان، کویت، امارات، قطر و بحرین نرخ مالیات بسیار پایین‌تری نسبت به ایران بر درآمد‌های حاصل از فعالیت‌های اقتصادی بنگاه‌ها وضع می‌کنند. به کار و جایگاهی بسیار بالاتر از ایران ایستاده‌اند. به خصوص قطر که از این جهت گوی سبقت را از دیگران ربوده است؛ به همین دلیل و دلایل دیگر که فرصت طرح آنها نمی‌باشد، در شاخص‌های فضای کسب و کار و جایگاهی بسیار بالاتر از ایران ایستاده‌اند. به گونه‌ای که براساس مطالعه مرکز پژوهش‌های مجلس در حالی که ایران جایگاه دهم را در بین کشورهای منا (Mena) و رتبه شانزدهم را در بین ۲۵ کشور منطقه دارد، کشور امارات رتبه ۲۲ جهانی و اول کشورهای منا را در سال ۲۰۱۷ از آن خود کرده است.

شواهد موجود حاکی از آن است که در کشورهای با عملکرد بهتر مالیاتی نسبت به ایران، پایه مالیاتی وسیع بوده و معافیتها اندک و نرخ مالیات‌ها نیز پایین است که این موضوع مشوق فعالیت‌های اقتصادی از سوی بنگاه‌ها بوده است. اما در کشور ما، یکسو نرخ‌های مالیاتی بالا بوده و فرآیند تشخیص و قطعی کردن مالیات نیز طولانی است و از سوی دیگر پایه مالیاتی گسترش لازم را نیافته و معافیت‌های مالیاتی رانتی متعددی دیده می‌شود.

در مطالعه میدانی انجام شده، برخی از صاحبان صنایع و مدیران تشکل‌های صنعتی استان خراسان رضوی بالا بودن نرخ مالیات در کنار بروکراسی پیچیده و طولانی بانک‌ها برای اعطای تسهیلات و قوانین سخت‌گیرانه تعدیل نیروی کار در شرایط رکود اقتصادی و نیز نرخ‌های بالای بیمه تامین اجتماعی را از مشکلات فراروی بنگاه‌های اقتصادی عنوان کرده‌اند. از چهار اصلاح مهم مورد نیاز مالیاتی که مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در سالهای گذشته بر شمرده است، به نظر می‌رسد حداقل دو اصلاح، «ساده کردن اجرای قوانین و مقررات مالیاتی» و «کاهش نرخ مالیات و گسترش پایه مالیاتی» هنوز به سرانجام نرسیده است. حضرت علی(ع) در نامه‌ای که به مالک گستر می‌نویسند از وی می‌خواهد در شرایطی که رونق اقتصادی وجود ندارد، در گرفتن مالیات از صاحبان فعالیت‌های اقتصادی سخت‌گیری نکند، اما در کشور ما در زمان رکود اقتصادی اصرار بر افزایش درآمد‌های مالیاتی بدون گسترش قابل توجه پایه‌های مالیاتی وجود دارد. این امر علاوه بر آنکه بر اساس مبانی نظری علم اقتصاد، رکود را تشدید می‌کند، موجبات گسترش «بخش غیر رسمی» اقتصاد را فراهم کرده و در نهایت اثر منفی بر درآمد‌های مالیاتی دولت نیز خواهد گذاشت.

در پایان باید یادآور شد که هر چند «فضای کسب و کار» بر مبنای شاخص تعریف شده تنها عامل موثر بر فرآیند رشد و توسعه اقتصادی کشورها به شمار نمی‌آید، اما نقشه انکارناپذیر در رونق‌گاری چرخ اقتصاد دارد. براساس برخی برآوردها، هزینه عوامل محیطی بر تولید در کشورهای با فضای نامناسب کسب و کار ۳۰ درصد است، در حالی که در کشورهای برخوردار از فضای مناسب‌تر کسب و کار، این هزینه به ۵ درصد کاهش می‌یابد.

*عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

به همت فعالان اقتصادی و خیراندیشان استان خراسان رضوی

احداث یک باب هنرستان در مناطق زلزله زده غرب کشور

کلیه فعالان اقتصادی و خیراندیشان پاک نهاد می‌توانند به منظور مشارکت در این امر خیر کمکه‌های نقدی خود را به شماره حساب ۴۳۴۳۳-۴۱۳۰ بانک تجارت شعبه بلوار سجاد مشهد به نام جامعه یابوری خراسان وابسته به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی واریز نمایند.

روابط عمومی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

گزارش

مصوبات چهل و یکمین جلسه شورای گفت‌وگو در خراسان رضوی

با توجه به اینکه در حوزه مالیات بر عملکرد و ارزش افزوده اتحادیه هتلداران و انجمن دفاتر خدمات مسافرت هوایی، جهانگردی و زیارتی استان خراسان رضوی مشکلاتی وجود داشت، توافقاتی در این زمینه با اداره کل مالیاتی استان حاصل شد.

هتلداری در استان خراسان رضوی جایگاه ویژه‌ای دارد و بیشترین تقاضا در کشور نیز مربوط به این استان است. بسیاری از هتل‌ها در مشهد با میانگین پایین درصد اشتغال در حال فعالیت هستند که در حوزه مالیات موجب ایجاد مشکلاتی برای آنها شده است. همچنین شرکتهای خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی نیز معتقد بودند که در حوزه مالیات مبنای تشخیص بدون مستندات و کارشناسی لازم در حوزه عملکرد، عدم پذیرش دفاتر به دلایلی در حوزه عملکرد، صدور مبنای تشخیص در حوزه مالیات بر ارزش افزوده در استان اتفاق می‌افتد.

بنابراین، موضوع آرسوی اتحادیه هتل داران و انجمن دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی خراسان رضوی در جلسه کارشناسی دبیرخانه شورای گفت‌وگو طرح و در نهایت در چهل و یکمین جلسه شورای گفت‌وگو با توافق طرفین مقرر شد:

۱- در ارتباط با نحوه مطالبه مالیات و عوارض ارزش افزوده فعالان شاغل در صنف هتلداران، صرف‌عملکرد ملاک عمل قرار نگیرد بلکه مواردی همچون نرخنامه، درصد اشتغال، ظرفیت اشتغال، دوران پیک و غیر پیک، تخفیفات داده شده به مسافران و محدودیت زمانی نظر پذیر گردد.

۲- درباره دفاتر خدمات مسافرت هوایی، جهانگردی و زیارتی استان خراسان رضوی:

الف) دفاتری که به ارائه خدمات فروش بلیت هواپیمای با قطار برای شرکت‌های هواپیمایی و… اقدام می‌کنند از مآخذ کارمزد دریافتی، مشمول مالیات و عوارض موضوع قانون بوده و مالیات و عوارض متعلقه از کارمزد دریافتی مطالبه شود.

ب) درباره خدمات به آژانس‌های دیگر برای تکمیل تورهایی مسافرتی با ارائه قرارداد فی مابین، مالیات و عوارض متعلقه از مآخذ کارمزد دریافتی محاسبه شود.

ج) دفاتری که اقدام به ارائه خدمات گردشگری به مشتریان خود (شامل خدمات ویژه، اجرائی تورهای خارجی، هتل، غذا و گشت) از طریق برگزاری تورهای داخلی و خارجی کنند، مآخذ مورد محاسبه مالیات و عوارض از مبلغ کل صورتحسابهای ارائه شده (با رعایت موارد معاف و مشمول) که آرسوی آژانس برای مشتریان به صورت جداگانه صادر شده است، محاسبه شود.

د) برگ‌های تشخیص عملکرد قطعی و ارزش افزوده که تاکنون قطعی و به‌مودی ابلاغ نشده، مبنای تصمیم‌گیری تفاهنامه شماره ۴۶۰/۱۵۰۶د باشد.

۳- انجمن دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی خراسان رضوی، اتحادیه هتلداران مشهد و اتحادیه هتل آپارتمان داران و مهمانپذیران مشهد به عنوان نمایندگان قانونی صنف مورد نظر در مراجعه به اداره کل مالیاتی بوده و در صورت هر گونه اتخاذ تصمیم در این خصوص، از تشکلهای مذکور دعوت به عمل آید.

دبیر خانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی

خبر

تشابه‌اسمی یک موسسه و یک صندوق اعتباری در اسفراین در دسرساز شد

دنیای اقتصاد - انتشارش عکس صندوق قرض‌الحسنه خاتم‌الانبیا اسفراین همراه با خبر غیرمجاز بودن موسسه خاتم‌الانبیا، در این شهرستان در دسرساز شد و مردم این شهر را هراسان کرد.

طبق گزارش بانک مرکزی موسسه قرض‌الحسنه خاتم‌الانبیا فاقد هرگونه مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بوده و فعالیت تمام واحدهای آن تحت هر عنوانی غیرقانونی است.

بانک مرکزی همچنین به مردم توصیه کرد: به منظور جلوگیری از به مخاطره افتادن اموال خود از هرگونه ارتباط با این موسسه به خصوص افتتاح سپرده و اخذ گواهی در قبال فروش اموال متقول و غیرمتقول خود خودداری کرده و از پذیرش گواهی‌های موصوف از اشخاص ثالث تحت هر عنوان اعم از ثمن معامله و ضمانت پرهیز کنند.
موضوع جلوگیری از ادامه فعالیت موسسه مذکور به نیروی انتظامی منعکس و نسبت به طرح شکایت از آن نزد مرجع قضایی اقدام شده است. بعد از انتشار این خبر و به دلیل بی توجهی و یادر اقدام عمدی یکی از کاتلهای تلگرامی به انضمام بازنشر این خبر ایرنا، عکس صندوق قرض‌الحسنه خاتم‌الانبیا اسفراین را نیز منتشر می‌کند که هیچ ارتباطی با موسسه مزبور ندارد. در نتیجه این خبر موجب نگرانی و هجوم مردم اسفراین به صندوق خاتم‌الانبیا شد. به گزارش ایسنا، در پی این اتفاق، فرماندار اسفراین از فعالیت مجاز صندوق قرض‌الحسنه خاتم‌الانبیا در اسفراین خبر داد و گفت: براساس مصوبه بانک مرکزی صندوق قرض‌الحسنه خاتم‌الانبیا دارای مجوز فعالیت دائمی است.

وی با بیان اینکه فعالیت این صندوق قرض‌الحسنه کاملاً قانونی است، افزود: هم اکنون شرایط عادی بوده و نباید مردم سرده‌های خود را از این صندوق خارج کنند.

نوروزی با بیان اینکه آن چیزی که بانک مرکزی اعلام کرده مبتنی بر اینکه فعالیت موسسه مالی و اعتباری خاتم‌الانبیا غیرمجاز است، گفت: این یک تشابه اسمی است زیرا شعبه موجود در شهرستان اسفراین در قالب یک صندوق قرض‌الحسنه فعالیت می‌کند.

دنیای اقتصاد، ضحی زردکانلو – ۱۲ آذرماه سالروز درگذشت خیام نیشابوری است و چندی است آرامگاه این شاعر، ستاره‌شناس، فیلسوف و ریاضی‌دان در سیطرهٔ داربست است. آرامگاه خیام در دههٔ چهل و ازسوی مردم هوشنگ سیحون از اساتید برجستهٔ معماری ایران طراحی شده است. آرامگاه فردوسی، آرامگاه نادر، آرامگاه‌بوعلی سینا و آرامگاه کمال‌الملک نیز از جمله آثار به‌جای مانده از این هنرمند فقید کشورمان است که سه سال پیش از دنیا رفت. حال این روزها گردشگران و مسافرانی که به دیدار خیام می‌روند با دیدن داربست‌های اطراف بنای زیبای آرامگاه نوی ذوقشنان می‌خورد. از طرفی مرمت این بنای ۴۴ ساله که از شاهکارهای معماری معاصر ایران محسوب می‌شود نیز لازم و ضروری است. خوشبختانه اسکلت این بنای ۲۲ متری که تماماً از بتن و فلز است آسیب‌ی ندیده و تنها بخشهایی از سنگ‌ها و کاشی‌های گنبد این اثر تخریب شده است. اما طولانی شدن بیش از حد این پروژه در شهری مثل نیشابور که به گفتهٔ رئیس ادارهٔ میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری این شهر سالانه نزدیک به دو میلیون گرِ گردشگر دارد، ما را بر آن داشت تا دلایل اصلی آسیب دیدن بنسا و زمان آغاز و پایان پروژه را از مسئولان جویا‌شویم. برخی شاهدان محلی نیز در تماس با ما از نحوهٔ نادرست مرمت بنا و وقفه‌های بسیاری در اجرای پروژه شکایت می‌کردند، در ادامه پاسخ مسئولان و نظرات کارشناسان را در این زمینه جویا شدیم که می‌خوانید.

● آرامگاه خیام حداقل تا نوروز در سیطرهٔ داربست
رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نیشابور با بیان اینکه بازسازی آرامگاه خیام از اواخر شهریورماه آغاز و اکنون ۶۰ درصد کار انجام شده است، می‌گوید: پیش‌بینی ما این است که تا نوروز، داربست‌ها جمع و کار تمام شود. هادی شریفان اعلام می‌کند: امیدواریم اداره کل میراث فرهنگی استان همکاری لازم را برای تخصیص

● آرامگاه خیام حداقل تا نوروز در سیطرهٔ داربست
رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نیشابور با بیان اینکه بازسازی آرامگاه خیام از اواخر شهریورماه آغاز و اکنون ۶۰ درصد کار انجام شده است، می‌گوید: پیش‌بینی ما این است که تا نوروز، داربست‌ها جمع و کار تمام شود. هادی شریفان اعلام می‌کند: امیدواریم اداره کل میراث فرهنگی استان همکاری لازم را برای تخصیص

در طرح اجرائی دو استاد کار داریم که متناسب با سازه و هویت بنا بدون هیچ‌گونه دخل و تصرف در اثر کار می‌کنند. خوشبختانه آقای کوثری استادکاری که اکنون روی کاشی‌کاری این بنا نظارت دارد، کسی است که در دههٔ ۴۰ و در زمان اجرای این پروژه روی این بنا کار کرده است

اعتبار برای اتمام مرمت با ما داشته باشد.

وی با بیان اینکه از ۵۲ سال پیش که آرامگاه خیام ساخته شده تاکنون هیچ‌گونه مرمتی بر روی این بنا صورت نگرفته است، می‌گوید: برخی از سنگ‌ها از اصفهان خریداری شده و برخی کاشی‌ها تعویض و برخی مرمت می‌شوند. شریفان همچنین با بیان اینکه هزینه‌تهایی برای اتمام این پروژه مشخص و قابل پیش‌بینی نیست، اعلام می‌کند: بااعتبار کنونی مرمت آرامگاه خیام به اتمام نمی‌رسد.

وی با اشاره به ۱۲۴ اثر ثبت ملی در نیشابور می‌گوید: به دلیل محدودیت‌های مالی میراث

● روزنامه اقتصادی صبح ایران

● صاحب امتیاز: دنیای اقتصاد تابان ■ مدیر مسئول: علیرضا بختیاری

● نشانی: خیابان شهید مطهری- حذفاصل سنایی و میرزای شیرازی - پلاک ۳۷۰

● مدیر هنری: محمد عسگری ■ تلفن: ۰۲۱-۸۷۷۶۲۲۰۷

● لیتوگرافی و چاپ: امید نشر و چاپ ایرانیان

گزارشی از دلایل طولانی شدن مرمت آرامگاه خیام افسوس که بی‌فایده فرسوده‌شدیم

◀ با اعتبار کنونی مرمت آرامگاه خیام به اتمام نمی‌رسد

فرهنگی، برخی مواقع برای حفظ ابنیه با مالکان بناها به صورت مشارکتی همکاری می‌کنیم.

صنعت گردشگری اولین عامل اشتغال در نیشابور رئیس ادارهٔ میراث فرهنگی نیشابور با بیان اینکه به این دلیل در این فصل از سال کار مرمت را انجام دادیم که تعداد گردشگران کمتر است، می‌گوید: سالانه حدود ۷ تا ۸ میلیون نفر از نیشابور برای سفر به مشهد عبور می‌کنند، که از این بین حدود ۲ میلیون نفر از نیشابور بازدید می‌کنند و سالانه حدود هزار تا دو هزار گردشگر خارجی هم از نیشابور بازدید می‌کنند.

شریفان تصریح می‌کند: نیشابوری یکی از قطب‌های گردشگری استان است، باید زیرساختها برای حضور گردشگر در این شهر فراهم شود. این شهر به لحاظ دارا بودن از جاذبه‌های گردشگری و تاریخی ظرفیتهای بالقوه بسیاری دارد. به طور مثال دو روز ملی از ۵ روز ملی کشور به نیشابور اختصاص دارد. نیشابور اولین شهر پایدار ایرانی است که ثبت جهانی شده و جزو ۵ شهر تاریخی جهان است، اما متأسفانه زیرساخت‌های لازم از جمله فضای اقامتی مناسب و کافی برای گردشگران در این شهر وجود ندارد. وی خاطر‌نشان می‌کند: اولویت کاری در نیشابور صنعت گردشگری است زیرا با توجه به کمبود آب به نوعی کشاورزی دراین شهر تعطیل است و رونق صنعت گردشگری در تولید و اشتغال نیشابور بسیار حائز اهمیت است.

● وعدهٔ موزه شدن خانهٔ ارزشمند امین اسلامی در نیشابور
رئیس اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی نیشابور درباره آخرین وضعیت مسجد جامع نیشابور و بنای امین اسلامی نیز می‌پرسد، او می‌گوید: مرمت مسجد جامع نیشابور طی دو ماه آینده به پایان می‌رسد. خانه امین اسلامی نیز از بناهای ارزشمند نیشابور است.

باتوجه به اینکه اختلافاتی بین مالک این خانه و شهرداری وجود دارد، ریزنی‌هایی با مالک انجام دادیم

ضمیمه استان های خراسان

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رارم- دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده	
نشانی: مشهد، بلوار شهید صادقی، خیابان آپادانا،شماره۱۳	
تلفن: ۰۵۱-۳۷۰۵۶۸۵۴-۲۷۰-۵۱ و ۰۵۱-۳۷۶۲۵۳۲-۲۷۰	
خراسان جنوبی، محمد قربانی: ۰۲۱-۳۲۲۲۵۴۴-۵۶	
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir	
سامانه ارتباطی: ۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰	

اخبار کوتاه
رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی،
خرید حمایتی زعفران در پایان آذرماه ادامه دارد
تسنیم- رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی گفت: خریدهای حمایتی زعفران از کشاورزان تا پایان آذرماه ادامه دارد و به این صورت است که در ابتدا ۴۰ درصد مبلغ کل زعفران خریداری شده پرداخت و مابقی در سه‌ماه‌بعد به‌کشاورز بی‌مهری واقع شده
این متخصص مرمت ابنیه تاریخی متذکر می‌شود: در توس و در کنار آرامگاه فردوسی نیز بنایی با کاربری موزه و با طراحی مرحوم مهندس سیحون قرار دارد که فوق‌العاده زیبا، اصولی و ارزشمند است، اما بسیار باعث تاسف و شرمساری است که این بنایی که مستقیماً زیرنظر و مدیریت سازمان میراث فرهنگی است، با ساخت ورودی برای آن آسیب دیده است. اینک‌ه هنرمند کم نظیری چون مرحوم سیحون در طراحی اولیه، ایجاد چنین فضایی را لازم ندیده‌باید برای مسئولان مربوطه قابل تامل می‌بود. وی تصریح می‌کند: خاطر هست مرحوم سیحون تازمانی که در قید حیات بود به کوچکترین ارتباط و نلمه‌نگاری‌ها پاسخ می‌داد اما هرگز این کار انجام نشده است.
گواهی با انتقاد از رویکرد سازمان میراث فرهنگی در حفظ و نگهداری ابنیه ارزشمند معاصر می‌گوید: به اعتقاد من میراث فرهنگی از توجه به ارزشمندی ابنیهٔ معاصر دور است. با این همه امیدوارم توجه به ابنیهٔ ارزشمند معاصر تنها مربوط به فضاهای آرامگاهی نباشد و معماری مسکونی و شخصی را در شهرها نیز تا دیر نیست در برگیرید؛ مثلاً در مشهد که به شدت بافت و هویت تاریخی‌اش تخریب شده است، توجه به معماری ارزشمند معاصر باید صدچندان باشد، اما متأسفانه باید اعتراف کرد که به طور نمونه تخریب مهدیهٔ مرحوم عابدزاده نشان‌دهندهٔ میزان جدیت سازمان میراث فرهنگی نسبت به معماری معاصر است.
● تا آنجا را تبدیل به موزه کنیم.
● دلیل آسیب دیدن آرامگاه خیام و بخشهایی که بیشترین آسیب‌ر دیده
کارشناس ناظر تزئینات معماری و مرمت آرامگاه خیام در توضیح دلیل آسیب دیدن بخشی از آرامگاه می‌گوید: به خاطر فرمی که در احتیاج بنا وجود دارد از سنگ‌های نازک برش‌خورده استفاده شده تا فرم و احتیاج مورد نظر ایجاد شود، از این‌رو عوامل آسیب‌رسان محیطی با مرور زمان در فصل‌های بارندگی، به این بخش‌ها که عموماً گنبد بنااست آسیب رسانده‌اند.
● اگر اعتبار کافی باشد مرمت آرامگاه خیام نباید زمان زیادی ببرد
یک کارشناس مرمت بنا نیز می‌گوید: میراث فرهنگی هرگاه که بودجه داشته باشد و نیاز ببیند، کار مرمت ابنیه تاریخی را انجام می‌دهد.

وجود ۲۰۰ هزار واحد مسکونی بیش از حد مصرف در مشهد

فارس - رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی، با بیان اینکه در مشهد ۲۰۰ هزار واحد مسکونی بیش از حد مصرف وجود دارد، گفت: ۴۰ درصد از ساختمان های موجود در مشهد در برابر حوادثی مانند زلزله پایدار دارند.

حسین کامران دیسفانی اظهار کرد: خوشبختانه حدود ۹۰ درصد گسله‌های مشهد شناسایی شده‌اند در دوسال اخیر بصورت جدی بین وزارت راه و شهرسازی، دانشگاه فردوسی و سازمان نظام مهندسی قرداد منعقد شده است و بررسی‌هایی در خصوص آن صورت گرفته در کمتر از شش ماه اجرائی کردن طرح‌های این قرداد به شهرداری ابلاغ می‌شود. وی افزود: در مشهد دو گسل در شمال مشهد که در شمال شرقی یعنی در سفید سنگ و دیگری در قسمت شمالی در شاندیز قرار دارد و در دور دستها به هم متصل می‌شوند و یک گسل در دامنه‌های جنوبی مشهد که به گسل پهنادو معروف است.

کامران دیسفانی درباره میزان ایمنی ساختمان‌های مشهد در برابر زلزله گفت: ساختمان‌هایی که در ۱۰ سال اخیر با سازه‌های فلزی و بتنی ساخته شده‌اند ۸۰ درصد در مقابل بلایای طبیعی مانند زلزله پایدار هستند و ساختمانهایی که بیش از ۲۰ سال پیش با مصالح آجر و سیمان ساخته شده‌اند ۵۰ درصد ایمن هستند و این را بگوییم ۳۰ درصد از بناها هیچ ایمنی ندارند و به طور کلی ۴۰ درصد از ساختمان‌های قدیم و جدید پایدار دارند.

ایجاد ۷۰۴ شغل در بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی

تسنیم - سرپرست معاونت اقتصادی استانداری خراسان رضوی گفت: ۴۵۴ نفر به صورت مستقیم و ۲۵۰ نفر به صورت غیرمستقیم که مجموع آنها ۷۰۴ نفر است در بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی به کار مشغول هستند.

علی رسولیان اظهار کرد: مجموع صادرات از بازارچه‌های مرزی استان خراسان رضوی یعنی دوغارون و باجگیران ۹۶ میلیون و ۳۰۰ هزار دلار با وزن ۲۲۰ هزار تن در ۸ ماهه امسال بوده است. وی بیان کرد: بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی توانسته‌اند در مناطق محروم خراسان رضوی برای ۴۵۴ نفر اشتغال به صورت مستقیم و ۲۵۰ نفر به صورت غیرمستقیم ایجاد کنند که ظرفیت برای افزایش این میزان نیز وجود دارد. سرپرست معاونت اقتصادی استانداری خراسان رضوی ادامه داد: در ۸ ماهه ابتدایی امسال به طور متوسط روزانه ۲۱۸ نفر از تجار ترک‌منستانی از بازارچه مرزی باجگیران خرید کرده و همچنین به طور متوسط ۵۰ کامیون افغانستانی کالا‌های مورد نیاز خود را از بازارچه دوغارون تهیه می‌کنند.

وی افزود: مجموع صادرات غیرنفتی از بازارچه باجگیران در ۸ ماهه امسال ۹ میلیون و ۵۰۰ هزا دلار با وزن ۱۷۴۸ تن بوده که میزان آن از نظر ارزشی ۱۸ درصد و از نظر وزنی ۲۹ درصد در مقایسه با مدت زمان مشابه در سال گذشته رشد داشته است.

سرپرست معاونت اقتصادی استانداری خراسان رضوی بیان کرد: همچنین مجموع صادرات کالا‌های نفتسی و غیرنفتی از بازارچه دوغارون ۸۴ میلیون دلار با وزن ۲۱۸ هزار تن بوده است.

ارسال کمک‌های امدادی خراسان رضوی به مناطق زلزله‌زده کرمان

مهر - محموله کمک به زلزله‌زدگان کرمان از سوی هلال احمر خراسان رضوی به این استان ارسال شد.

زلزله روز جمعه کرمان که موجب تخریب منازل مسکونی در برخی روستاهای این استان شد نیاز به امداد رسانی فوری به این مناطق را نشان داد و در این راستا اولین محموله کمک‌های هلال احمر خراسان رضوی به مناطق زلزله‌زده ارسال شد. در همین رابطه قائم مقام مدیرعامل هلال احمر خراسان رضوی از ارسال دوهزار تخته موکت و دو هزارشعله والور به مناطق زلزله‌زده کرمان خبر داد.

محسن نجات گفت: بنا بر اعلام سازمان امداد و نجات کشور و نیاز زلزله‌زدگان استان کرمان دوهزار تخته موکت و دو هزارشعله والور از استان خراسان رضوی باسه دستگاه کامیون به مناطق زلزله‌زده کرمان ارسال شد. وی مهم‌ترین اولویت‌های فعلی زلزله‌زدگان را کمک نقدی دانست و گفت: مردم نودوست و مهربان می‌توانند کمک‌های نقدی خود را برای آسیب دیدگان زلزله کرمان به شماره حساب ۹۹۹۹۹ جمعیت هلال احمر نزد بانک‌های ملی، ملت، صادرات، رفاه، مسکن، دی، تجارت، سپه، پارسیان، شهر، آینده و رسالت واریز کنند.

هدایت گواهی تصریح می‌کند: شروع عملیات حفظ، نگهداری و مرمت بنای آرامگاه خیام نیز عمل مثبتی است، اما به همان میزان شیوهٔ اجرای آن هم بسیار مهم است.

● بنای دیگری با طراحی مرحوم سیحون که مورد بی‌مهری واقع شده

این متخصص مرمت ابنیه تاریخی متذکر می‌شود: در توس و در کنار آرامگاه فردوسی نیز بنایی با کاربری موزه و با طراحی مرحوم مهندس سیحون قرار دارد که فوق‌العاده زیبا، اصولی و ارزشمند است، اما بسیار باعث تاسف و شرمساری است که این بنایی که مستقیماً زیرنظر و مدیریت سازمان میراث فرهنگی است، با ساخت ورودی برای آن آسیب دیده است. اینک‌ه هنرمند کم نظیری چون مرحوم سیحون در طراحی اولیه، ایجاد چنین فضایی را لازم ندیده‌باید برای مسئولان مربوطه قابل تامل می‌بود. وی تصریح می‌کند: خاطر هست مرحوم سیحون تازمانی که در قید حیات بود به کوچکترین ارتباط و نلمه‌نگاری‌ها پاسخ می‌داد اما هرگز این کار انجام نشده است.

گواهی با انتقاد از رویکرد سازمان میراث فرهنگی در حفظ و نگهداری ابنیه ارزشمند معاصر می‌گوید: به اعتقاد من میراث فرهنگی از توجه به ارزشمندی ابنیهٔ معاصر دور است. با این همه امیدوارم توجه به ابنیهٔ ارزشمند معاصر تنها مربوط به فضاهای آرامگاهی نباشد و معماری مسکونی و شخصی را در شهرها نیز تا دیر نیست در برگیرید؛ مثلاً در مشهد که به شدت بافت و هویت تاریخی‌اش تخریب شده است، توجه به معماری ارزشمند معاصر باید صدچندان باشد، اما متأسفانه باید اعتراف کرد که به طور نمونه تخریب مهدیهٔ مرحوم عابدزاده نشان‌دهندهٔ میزان جدیت سازمان میراث فرهنگی نسبت به معماری معاصر است.

● تا آنجا را تبدیل به موزه کنیم.

● دلیل آسیب دیدن آرامگاه خیام و بخشهایی که بیشترین آسیب‌ر دیده

کارشناس ناظر تزئینات معماری و مرمت آرامگاه خیام در توضیح دلیل آسیب دیدن بخشی از آرامگاه می‌گوید: به خاطر فرمی که در احتیاج بنا وجود دارد از سنگ‌های نازک برش‌خورده استفاده شده تا فرم و احتیاج مورد نظر ایجاد شود، از این‌رو عوامل آسیب‌رسان محیطی با مرور زمان در فصل‌های بارندگی، به این بخش‌ها که عموماً گنبد بنااست آسیب رسانده‌اند.

مژگان موسی‌زاده با بیان اینکه اسکلت بنا سالم است، تصریح می‌کند: در طرح اجرائی دو استاد کار داریم که متناسب با سازه و هویت بنا بدون هیچ‌گونه دخل و تصرف در اثر کار می‌کنند. خوشبختانه آقای کوثری استادکاری که اکنون روی کاشی‌کاری این بنا نظارت دارد، کسی است که در دههٔ ۴۰ و در زمان اجرای این پروژه روی این بنا کار کرده است.

وی ادامه می‌دهد: ما سنگ‌ها و ملات‌های پوسیده را جمع‌آوری کردیم حتی سنگ‌هایی انتخاب کردیم که با رنگ و ضخامت سنگ‌های اصلی تشابه داشته‌باشد.

کاشی‌های آسیب دیده را نیز تغییر دادیم و کاشی‌های سالم مرمت شدند. موسی‌زاده زمان اتمام این پروژه را در دو ماهه یو دو ماه و نیم آینده اعلام می‌کند و می‌گوید: مقبرهٔ خیام هم از نظر موقعیت مکانی و هم از نظر افکار عمومی برای ما اهمیت بسیاری دارد، یک سال است که مرمت این بنا در دستور کار ماست و طرح مرمتش نیز از پیش تهیه شده بود.

● تاکید و پیگیری یونسکو بر حفظ و نگهداری معماری معاصر

استاد مشاور دانشگاه لاسپینزار م نیز با بیان اینکه امروزه سازمان جهانی یونسکو تاکید، پیگیری و حساسیت بسیار زیادی به حفظ و نگهداری معماری معاصر دارد، و نیاز به مرمت دارد. من اطمینان دارم که میراث فرهنگی خواهان نگهداری و حفظ همه این عنوان «انجمن مفاخر ایران» طراحی و اجرا شدند از آثار است اما گاهی شرایط این اجازه را به او نمی‌دهد، همه نظر بسیار اصولی و ارزشمند هستند.

در نشست هیات امنای شورای ملی زعفران و با حضور رئیس اتاق ایران در مشهد مطرح شد:

ضرورت توجه به توسعه بازارهای جهانی

گمرکات خراسان رضوی و ۳۱ هزار و ۱۸۹ کیلوگرم به ارزش ۳/۳۲ میلیون دلار از سایر گمرکات کشور صادر شده است.

وی از بازار چین و هند به عنوان دو بازار پر مصرف و نیازمند به محصول زعفران یاد کرد و توجه به این دو بازار هدف را خواستار شد.

لـزوم تجهیز به فناوری روز برای ارتقای کیفیت داشته باشیم.

رئیس شورای ملی زعفران بااشاره به رقیبای ایران در این محصول از اسپانیا و افغانستان نام برد و تصریح کرد: توسعه بازارهای جهانی را باید در صدر برنامه‌های گمرکات استان خراسان رضوی از این میزان ۱۷۲ هزار و ۳۶۰ کیلوگرم به ارزش ۲۴۷/۷ میلیون دلار از